

Dětský domov a Školní jídelna, Solenice 42

P. O. Box 4, 262 33 Solenice

tel., fax: 318 694 322

e-mail : dd-solenice@volny.cz

web: www.dd-solenice.cz

IČ: 61904406

IZO: 600 027 961

Čj.: **0242/2019/DDSPB**

Minimální preventivní program

Plán pro rok 2019

Základní údaje o zařízení

Název zařízení:

Dětský domov a Školní jídelna, Solenice 42
IČ: 61904406
DIČ: CZ61904406
Zřizovatel: Středočeský kraj

Kontakty:

adresa: Dětský domov a Školní jídelna, Solenice 42
P. O. Box 4
262 33 Solenice
telefon, fax: 318 694 322
e-mail: dd-solenice@volny.cz
web: www.dd-solenice.cz
datová schránka: xuc8dw5

Ředitelka - statutární zástupce

Mgr. Olga Vernerová
mobil: 603 562 070
telefon: 318 694 322, linka 21

Charakteristika zařízení

Dětský domov je umístěn v obci Solenice již od roku 1967. Po rekonstrukci z roku 2002 budova splňuje současné nároky kladené na provoz dětských domovů. Děti vyrůstají v 5 samostatných bytech, kde mají vlastní pokoje, obývací pokoj, kuchyň, sociální zařízení, relaxační místnost, keramickou dílnu, pracovny.

Kolem budovy je zahrada, kde se nachází dětské hřiště, bazén a okrasné záhony.

Obec Solenice leží v krásné krajině středního Povltaví, což skýtá dětem klidné a zdravé prostředí k životu a dostatek prostoru ke sportovnímu vyžití a turistickým výletům.

Do dětského domova, jehož činnost vykonává Dětský domov a Školní jídelna, Solenice 42, lze přijmout 40 dětí pouze v souladu se zákonem č.109/2002 Sb. a č.89/2012 Sb., občanský zákoník.

Dětský domov nemá odloučené pracoviště.

Hodnocení minimálního preventivního programu za rok 2018

Stanovené cíle Minimálního preventivního programu pro rok 2018 se nám většinou dařilo naplňovat. Zaměřili jsme se na posilování sebedůvěry, vytváření etických norem chování, empatie, pomoc druhému, spolupráce, tolerance a vytváření postojů ke zdravému životnímu stylu, neboť jsou tyto vlastnosti a postoje důležité pro další rozvoj osobnosti dítěte a pro jeho plnohodnotné zapojení do společnosti po odchodu z institucionální výchovy. Dále jsme se věnovali prevenci užívání návykových látek, kdy jsme vycházeli z dřívější spolupráce s OS

Magdaléna. I nadále probíhají projekty zaměřené na práci a bydlení v rámci finanční gramotnosti. Ve spolupráci s Nadačním fondem Albert zapojujeme děti do samostatného vaření v rámci projektu Zdravý životní styl a v rámci projektu Obchůdky s Albertem do rozličných výtvarných a pracovních činností. Další dovednosti a návyky potřebné pro zdravý rozvoj osobnosti děti získávají díky projektům Patron (Múzy dětem), New Job New Live, Začni správně (Yourchance), DofE (bronzová, stříbrná a zlatá úroveň) a Restart (NFVK).

V uplynulém období jsme řešili několik krátkodobých útěků. Jednalo se o dvě dívky. Jedna, která byla do našeho zařízení umístěna z diagnostického ústavu pro časté útoky z domova, v nich hned od umístění pokračovala. Řešeno s OSPOD Příbram, navrženo přemístění do DDŠ. Druhá dívka, která byla v našem zařízení od roku 2012, utíkala za svým chlapcem. Vzhledem k jejímu agresivnímu slovnímu a posléze i fyzickému chování byla na základě rozhodnutí soudu přemístěna do VÚM Černovice u Tábora.

Veškeré činnosti a aktivity zaměřené na předcházení vzniku nežádoucích jevů probíhají v rámci výchovných činností po celý rok a podílejí se na nich všichni pedagogičtí pracovníci našeho zařízení.

V zájmu harmonického rozvoje osobnosti a osvojování si pozitivního sociálního chování a zdravého životního stylu zapojujeme děti do sportovních a kulturních akcí, dále do péče o dětský domov a zahradu, do aktivit mimo zařízení (kroužky ve školách, hasiči, fotbal, jachting a kroužek Pravý přítel přírody). Starší děti byly vedeny k pracovnímu uplatnění formou brigád (některé děti získaly brigádu díky spolupráci se společností Byznys pro společnost). Spolupracujeme s organizací SVP Orlíček Přední Chlum, o.p.s., řetězcem hotelů Accor, i nadále spolupracujeme s Yourchance, o.p.s. Praha, která realizuje projekt Začni správně. Pokračujeme v projektu Mezinárodní ceny vévody z Edinburghu (DofE), ve kterém zapojené děti dosáhly bronzové a stříbrné úrovně a nyní pokračují ve stříbrném a zlatém stupni. 2 chlapci byli zapojeni do projektu Patron (OS Múzy dětem). Díky NFTM děti mohly rozvíjet své dovednosti (získání řidičských průkazů, absolvování odborných kurzů apod.) Díky spolupráci s NFVK jsme zapojili jedno dítě do projektu Proměny a dvě děti do projektu Restart.

Uskutečněné aktivity dětí mimo běžný vzdělávací program v roce 2018

Leden - výprava s Mrázkem do Nepomuku

- kroužek hasičů

- jachting

- zimní sporty

- muzikoterapie

- arteterapie

- návštěva kina

- výstava

- vaření

- fotbal TJ Dolní Hbity

Únor

- kroužek hasičů

- jachting

- zimní sporty

- muzikoterapie

- arteterapie

- vaření

- dětský karneval v obci

Březen	- návštěvy kina
	- fotbal TJ Dolní Hbity
	- návštěva kina
	- výstava Game On
	- kroužek hasičů
	- bazén
	- Začni správně
	- jachting
	- vaření
	- PPP (Pravý přítel přírody)
	- muzikoterapie
	- arteterapie
	- Obchůdky s Albertem
	- fotbal TJ Dolní Hbity
Duben	- krajské kolo Nejmilejšího koncertu
	- NFVK – Proměny s Veronikou
	- výlet Beroun
	- trampig
	- PPP
	- koňské závody
	- kroužek hasičů
	- jachting
	- fotbal TJ Dolní Hbity
	- vaření
	- pálení čarodějnic
	- hry na Novém rybníku
	- výlet
	- DD Cup Nové Město n. M.
Květen	- Dětský den v Mirákulu – akce hejtmanky Středočeského kraje
	- 56. olympiáda DD Středních Čech a Prahy
	- Proměny
	- PPP
	- vaření
	- kroužek hasičů
	- jachting
	- Dětský den v obci
	- fotbal TJ Dolní Hbity
	- Den dětí – bazén Čestlice
	- SH DD ČR
	- setkání s pracovníky řetězce Accor
	- cvičná expedice DofE
Červen	- kroužek hasičů
	- PPP
	- Nejlepší koncert – republikové kolo
	- Slavnostní otevření hasičské zbrojnice Solenice
	- zážitkové kempování s Albertem
	- jachting
	- pobyt u moře s organizací Bolíto
	- fotbal TJ Dolní Hbity
	- vaření

Červenec	<ul style="list-style-type: none"> - ozdravný a turistický pobyt v Třeboni - Kameny - soustředění jachting - ozdravný a rekreační pobyt ve Stachách - LT taneční a klasický - LT malý vědátor - LT Začni správně - LT KP DD - LT English camp - LT Harry Potter - LT holčičí - LT pevnost Boyard - LT DJ camp - LT Adrenalin camp - letní činnost – koupání, výlety do okolí, jízda na kolech - letní brigády dětí - pobyty dětí doma - mezinárodní fotbalový turnaj
Srpen	<ul style="list-style-type: none"> - ozdravný a turistický pobyt v Železné Rudě - ozdravný a sportovní pobyt v Lánově - LT Taksmetu - LT fotbalový - LT klasický a taneční - LT koňský - LT počítačový - návštěva v hotelu IBIS Bratislava - soustředění hasičů - LT Scooby Doo - letní činnost – koupání, výlety do okolí - pobyty dětí doma - letní brigády
Září	<ul style="list-style-type: none"> - návštěva kina - zahájení školního roku, doprovod dětí do 1. ročníků - kroužek hasičů - PPP - jachting - fotbal TJ Dolní Hbity - projekt Začni správně - brigády dětí - vaření - Expedice DofE – ukončení bronzového a stříbrného stupně - finanční gramotnost
Říjen	<ul style="list-style-type: none"> - kroužek hasičů, soutěž - podzimní prázdniny - Republikový divadelní festival - Praha - jachting - fotbal TJ Dolní Hbity - Projekt Restart NFVK - zahájení - muzikoterapie - brigády dětí - DD Cup Praha – Prevence proti nehodám

	- arteterapie
	- finanční gramotnost
	- vaření
Listopad	- kroužek hasičů, soutěž
	- jachting
	- fotbal TJ Dolní Hbity
	- vaření
	- PPP
	- brigády dětí
	- Restart
	- projekt Začni správně
	- finanční gramotnost
	- DofE
	- 17. listopad – výročí
	- muzikoterapie
	- arteterapie
Prosinec	- DofE - vyhlášení
	- kroužek hasičů
	- fotbal TJ Dolní Hbity
	- Vánoční akce s hotelem Ibis
	- Mikuláš v DD
	- projekt Začni správně
	- brigády dětí
	- vystoupení pro Halex
	- PPP
	- návštěvy kina
	- DD CUP - vyhlášení
	- jachting
	- Štědrý den, vánoční tradice, oslava konce roku

Smysluplné vyplňování volného času svěřených dětí je naší dlouhodobou prioritou.
**Cílem všech těchto aktivit je, aby si děti dokázaly vybrat, jak chtějí prožívat svůj život.
 Zda v zajetí závislosti nebo svobodně.**

Pedagogičtí pracovníci se v uplynulém období dále vzdělávali a rozšiřovali si své vědomosti v oblasti preventivní práce s dětmi a vycházeli ze ŠVP 2013 – 2018 čj.1410/12 z 31.12. 2012 a Ročního plánu výchovně-vzdělávací činnosti pro školní rok 2017/2018 a 2018/2019. Při práci využívali odbornou literaturu, dostupné informace z internetu, metodické materiály a pomůcky.

V průběhu celého roku se zúčastňovali odborných seminářů v rámci DVPP dle aktuální nabídky vzdělávacích agentur.

Dle aktuálních potřeb probíhala spolupráce s dalšími organizacemi:

- zařízení pro výkon ÚV, ANV, FICE, PPP, DÚ, ZDVOP, SPC
- pediatr, pedo-psychiatr, psycholog, etoped, speciální pedagog a další odborníci
- OSPOD, MPSV, MŠMT
- PČR, státní zastupitelství a soudy.

Evaluace MPP pro rok 2018 je součástí Minimálního preventivního programu na rok 2019.

Aktuální stav

V současné době je do dětských domovů umisťováno stále více dětí s výchovnými problémy, zkušenostmi s drogou, záškoláctvím nebo drobnými krádežemi. Děti pocházející z nepodnětného a nevyhovujícího prostředí nejsou často ochotny přistoupit na změnu životního stylu, své rodinné prostředí brání za každou cenu, vzdělání pro ně není prioritou, jsou zaměřeny spíše materiálně. Proto je hlavním cílem poskytnout jim co nejvíce vhodných aktivit a podnětů k zamezení prohlubování nebo rozšíření dalších sociálně patologických jevů, které vedou k rizikovému chování.

Rizikovým chováním se rozumí takové chování jedince, které vybočuje od standardního chování a vede k porušování eventuálně k nedodržování společenských norem, zákonů a předpisů. V případě výskytu rizikového chování nejsou dodržovány etické hodnoty jednání a chování. Konečným důsledkem může být poškození zdraví jedince.

Minimální preventivní program

Dokument Dětského domova a Školní jídelny, Solenice 42 je zaměřený zejména na výchovu dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a emočně sociální rozvoj, rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností a posilování pozitivního přístupu ke vzdělávání. Je založen na podpoře vlastní aktivity dětí a mládeže, pestrosti forem preventivní práce s dětmi, zapojení všech pedagogických pracovníků a spolupráci se zákonnými zástupci nezletilých dětí a pracovníky OSPOD.

Je určen dětem, mládeži a pedagogickým pracovníkům našeho domova a ve svém důsledku má vést ke zkvalitnění sociálního klimatu s minimálním výskytem sociálně patologických jevů v zařízení i mimo něj.

Cílové skupiny MPP

Děti a mládež :	MŠ (3-6let)	- 4
	ZŠ (7-10let)	- 10
	ZŠ (11-14let)	- 14
	OU,SŠ (15-19let)	- 11
Pedagogičtí pracovníci :	vychovatelé	- 12
	asistenti pedagoga	- 6
	speciální pedagog	- 1
	psycholog	- 1

Zásady MPP

Primární prevence rizikového chování je zaměřena především na:

- a) Předcházení následujícím rizikovým jevům dětí - užívání návykových látek
 - záškoláctví
 - šikana a kyberšikana
 - rasismus a xenofobie
 - vandalismus
 - kriminalita a delikvence
 - závislost na politickém a náboženském extremismu
 - netolismus (virtuální drogy)
 - gamblink (patologické hráčství)

b) Rozpoznání a zajištění včasné intervence

- domácí násilí
- týrání a zneužívání dětí
- ohrožování mravní výchovy mládeže
- poruchy příjmu potravy

Základním principem strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže ve školství je jejich výchova ke zdravému životnímu stylu a k osvojení pozitivního sociálního chování.

Cíl MPP

- Zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům, snížení rizika vlivů, které narušují zdravý osobnostní a sociální vývoj mládeže.
- Vedení ke správným postojům vůči zátěžím a problémům.
- Prohlubovat odpovědnost za vlastní chování, jednání a způsob života v míře přiměřené jejich věku.
- Návuk sociálních dovedností (sebepoznávání, vzájemné poznávání, uvědomování si vlastních pocitů, schopnost empatie, řešení konfliktů).
- Psychické a fyzické otužování (posilování sebevědomí, překonávání překážek, návuk odmítacích schopností).
- Vedení k vytváření správného, respektive kvalitního hodnotového žebříčku (dokázat rozlišit dobré a špatné).
- Připravovat děti a mládež z dětského domova k samostatnosti pro život po odchodu z ústavní výchovy.
- Prohlubovat a rozšiřovat vědomosti pedagogických pracovníků v oblasti rizikového chování Mládeže.
- Pokračovat ve zkvalitňování výchovného působení především na skupinu dospívajících.

Realizace MPP

- Cíle a úkoly MPP jsou realizovány v průběhu celého roku v rámci výchovně-vzdělávací činnosti.
- Zařazování informací a diskusí ohledně rizikového chování do všech výchovných činností v průběhu celého roku.
- Organizace volnočasových aktivit v rámci prevence rizikového chování – sportovní a kulturní činnosti, ozdravné pobyty, lyžařské výcviky, poznávací exkurze, společenské akce, účast v zájmových kroužcích.
- Zapojování dětí do programů a projektů týkajících se prevence sociálně patologických jevů či podpory zdravého (fyzického a psychického) vývoje dětí
 - o. s. Klub přátel dětských domovů
 - SVP Orliček Přední chlum o.p.s.
 - Nadační fond Albert
 - SPC a PPP Příbram
 - Hotely Accor (Ibis Old Town, Ibis Malá Strana, Novotel Kateřinská), Ibis Plzeň, Ostrava, a Bratislava
 - Yourchance, o.p.s. Praha
 - DořE
 - NF Veroniky Kašákové
 - NF Terezy Maxové
 - Klub přátel dětských domovů N. Strašecí
- Důsledné prosazování některých represivních opatření (zejména zákaz kouření, konzumace alkoholických nápojů a užívání a přechovávání návykových a psychotropních látek, a to nejen v prostorách dětského domova), v souladu s platnou legislativou. V souvislosti s tím kontrola dodržování zákona včetně plnění oznamovací povinnosti.

Úkoly MPP

Děti 3-6 let

- Podněcovat a utvářet optimistický a aktivní citový postoj dítěte k životu, lidem.
- Pěstovat vyrovnaný a zdravý sebecit dítěte.
- Vést k osvojování pravidel společenského chování a jejich uplatňování ve styku s dospělými a dětmi.
- Utvářet hygienické návyky, vést děti ochraně zdraví.
- Utvářet návyky správného držení těla a správné chůze, zdokonalovat nervovou svalovou koordinaci, odstraňovat zlozvyky.
- Učit děti dodržovat zásady správné životosprávy a denního režimu.
- Pěstovat správnou řeč s jasnou výslovností, odstraňovat vady řeči.
- Vést k pořádku, čistotě a sebeobsluze.
- Učit děti hodnotit chování vlastní i ostatních.
- Umět vyjádřit vlastní názor.
- Vést děti k pravidelné pohybové aktivitě především na čerstvém vzduchu.

ZŠ 6-11 let

- Seznamovat děti se základními pracovními postupy při přípravě na vyučování, se zásadami hygieny duševní práce.
- Rozvíjet a obohacovat slovní zásobu, zdokonalovat řečový projev.
- Rozvíjet a upevňovat vědomosti, dovednosti a návyky získané ve škole, sebevzdělávání.
- Odstraňovat mezery ve vědomostech, dovednostech a návycích dětí.
- Motivovat a rozvíjet zájmy dětí.
- Rozvíjet citlivost k mravním hodnotám, schopnost citem rozpoznávat dobro a zlo, spravedlnost a nespravedlnost, lež a pravdu.
- Usměrnovat činitele vyvolávající nežádoucí citové stavy – zlomyslnost, lstivost, agresivita.
- Vést k ovládnutí a kultivaci citových projevů, potlačovat záporné city jako je strach, závist.
- Učit děti překonávat překážky a obtíže.
- Vést k vytrvalosti, rozhodnosti a sebeovládání.
- Učit děti chápat své postavení ve společnosti, osvojovat si společenské role.
- Učit se podřizovat zájmům většiny, ale i umění prosadit svůj názor.
- Pěstovat základní pohybové dovednosti a schopnosti.
- Seznamovat děti se škodlivostí návykových látek – tabák, alkohol, drogy a jejich odmítnutí.
- Učit děti co je šikana, jak se jí bránit, kam se obrátit.

ZŠ 11-15 let

- Rozvíjet a upevňovat vědomosti, dovednosti a návyky získané ve škole, sebevzdělávání.
- Vést k osvojování návyků systematické duševní práce při přípravě na vyučování.
- Důsledné poučování o pohlavních otázkách, o problémech partnerství, plánovaném rodičovství, způsobech antikoncepce, pohlavních nemocech.
- Učit děti sledovat vytčený cíl a započatý úkol.
- Vést k samostatnému a iniciativnímu přístupu k plnění úkolů a řešení situací.
- Učit rozlišovat pravé přátelství od povrchních vztahů.
- Vést děti k odpovědnosti za své chování a respektování pravidel společenského soužití.
- Učit děti chápat význam právních norem.
- Utvářet charakterové vlastnosti jako je čestnost, pravdomluvnost, poctivost, statečnost, optimismus, spravedlnost, zásadovost, kritičnost, vytrvalost, samostatnost, aktivnost.
- Vést děti k úctě ke státním symbolům.
- Vést děti ke sledování tisku, rozhlasu a televize, rozvíjet jejich zájem o události doma i

v zahraničí.

- Pěstovat vědomí o rovnosti národů, ras a etnik.
- Vliv užívání škodlivých látek na lidský organismus.
- Prohlubovat vědomosti v oblasti trestní odpovědnosti – šikana, držení a distribuce návykových látek, pohlavní zneužívání.

OU, SOU, SOŠ, VOŠ 15-19-26 let

- Poznávat osobnostní zvláštnosti, charakteristické rysy, předpoklady, možnosti a omezení každého jedince.
- Uvědomovat si sebe sama i jiné lidi.
- Uvědomovat si vztah k sobě samému a ostatním.
- Pochopit význam sebepoznání, znalost vlastních silných a slabých stránek.
- Posilovat sebedůvěru, rozvoj osobnosti.
- Stanovit si žebříček hodnot, vlastností, zájmů.
- Učit se komunikaci.
- Učit se základům etikety.
- Učit se chování v zaměstnání, techniku administrativy, telefonování.
- Učit se plánovat své životní kroky.
- Učit se orientovat v dostupných informacích.
- Učit se nést zodpovědnost za vlastní rozhodnutí.
- Nácvik praktických dovedností – hledat zaměstnání např. prostřednictvím internetu, umět vyplnit tiskopisy, psát životopis, znalost základních pracovních předpisů např. pracovní smlouva, platový výměr, náplň práce, nájemní smlouva, sestavování domácího rozpočtu, účty.
- Učit se spravovat své finance (čím a jak platit, řešit příjmy a výdaje, proč a jak spořit, exekuce, pojištění).
- Tlumení návyku kouření – vhodnější trávení volného času mimo zařízení.
- Následky závislosti – fyzické, psychické, rozpad vztahu, vyčlenění ze společnosti, protiprávní jednání – vězení.
- Ochrana před nechtěným početím, vhodná volba partnera.
- Sexuální život po 15. roce věku, trestní odpovědnost.

Pedagogičtí pracovníci

- Soustavně prohlubovat a rozšiřovat vědomosti v oblasti rizikového chování.
- Překonávat výchovné obtíže, vhodně motivovat činnosti dětí.
- Udržovat vysokou úroveň vyjadřovacích schopností, pracovní morálky, odbornosti.
- Aktivně se podílet na chodu našeho zařízení.
- Účastnit se odborných seminářů v rámci DVPP dle aktuální nabídky.
- Pečovat o vzhled vlastní osoby, estetiku pracoviště.
- Svým chováním a jednáním vhodně působit na svěřené děti, být jim přirozenou autoritou i přítelem.

Aktivity pro děti mimo běžný vzdělávací program plánované pro rok 2019

- Zima : Výlet do Nepomuku s Mrázkem
 Jachting, hasiči, kopaná, Pravý přítel přírody (PPP)
 Zimní sporty
 Návštěvy kina
 Muzikoterapie, arteterapie

Finanční gramotnost
 Karneval
 Brigády (hotely Accor, hotel Lucemburská Praha, restaurace U starýho kozla Příbram)
 Bruslení
 Restart
 Vaření v bytech
 Začni správně
 DofE
 Příprava na nejmilejší koncert
 Jaro : Nejmilejší koncert
 Kulturní akce
 Jachting, hasiči, kopaná, PPP
 Bazárek
 Začni správně
 DofE
 Brigády (hotel Accor atd.)
 Muzikoterapie, arteterapie
 Velikonoční bazárky
 Vaření v bytech
 57. Olympiáda DD Středních Čech a Prahy
 Sportovní hry
 Memoriál L. Hanušové DD Dolní Počernice
 Nejmilejší koncert – celorepublikové kolo
 Finanční gramotnost
 Dětský den
 Léto : Jachting, hasiči, kopaná, PPP
 Začni správně
 DofE
 Brigády (hotel Accor atd.)
 Pobyty na letních táborech s různým zaměřením dle věku a schopností dětí
 Ozdravné pobyty dětí
 Letní sporty
 Podzim : Jachting, hasiči, kopaná, PPP
 Vaření v bytech
 Muzikoterapie, arteterapie
 Začni správně
 Prevence proti nehodám
 DofE
 Finanční gramotnost
 Brigády (hotel Accor atd.)
 Akce sponzorů
 Sportovní akce
 Mikulášská nadílka
 Vystoupení pro Halex
 Zahájení Adventu

Personální zajištění

Vychovatelé	- soustavně
Vychovatel - metodik prevence	- soustavně
Psycholog	- dle potřeby
Sociální pracovnice	- dle potřeby
Asistenti pedagoga	- soustavně
Sociální pedagog	- dle potřeby
Speciální pedagog	- dle potřeby

Spolupráce s rodiči a dalšími organizacemi

- Spolupráce s rodiči probíhá osobním kontaktem při jejich návštěvách v zařízení – dle návštěvního řádu, který je součástí Vnitřního řádu DD, telefonicky, návštěvami v rodinách, písemně. Jsou s nimi projednávána opatření zásadního významu. V případě, že se zákonní zástupci zdržují na neznámém místě, jsou děti zastupovány buď opatrovníkem, poručníkem (ředitelka DD či sociální pracovnice) nebo jednorázově rozhodne místně příslušný soud. Pokud nastane nenadálá situace (např. zdravotní problém), jsou rodiče informováni bezprostředně po vyřešení problému.
- Spolupráce s lékařkou v Oblastní nemocnici v Příbrami (děti do 14 let) a s praktickou lékařkou v Solenicích (děti od 14 let).
- V zařízení pracuje psycholog a sociální pedagog na snížený úvazek
- Spolupráce s pedagogickými pracovníky jednotlivých škol, které děti navštěvují.
- Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Středočeského kraje, SPC, odbornými lékaři v regionu a v Praze (pediatr, psychiatr, neurolog, foniatr, logoped).
- Spolupráce s ostatními zařízeními pro výkon ÚV.
- Spolupráce s OSPOD, soudy, Policií ČR, úřady práce, státním zástupcem.
- Spolupráce s MŠMT, MPSV, MVS, ANV.
- V rámci integrace dětí do společnosti pokračujeme v udržování pravidelných kontaktů s osobnostmi našeho kulturního a společenského života, občanskými sdruženími, okresní hospodářskou komorou, dětskými organizacemi, firmami, podnikateli, neziskovými organizacemi.

Metodické a další materiály a pomůcky

- knihy
- časopisy
- odborná literatura
- výchovné programy na VHS, DVD a PC

Postup při výskytu zneužívání návykových látek

Pojem **návykové látky** zahrnuje veškeré látky, které jsou schopné ovlivnit psychiku člověka, jeho sociální chování nebo rozpoznávací schopnosti.

Doporučené postupy

- Vytvořit podmínky pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách zařízení v době pobytu dětí, včetně všech akcí i volnočasových aktivit.
- Zajistit bezpečnost a ochranu zdraví dětí před škodlivými účinky návykových látek v prostorách zařízení v době pobytu dětí, včetně veškerých akcí.
- Poskytovat dětem nezbytné informace nutné k zajištění jejich ochrany před tímto jevem.
- Poskytovat dětem věcné a pravdivé informace o návykových látkách formou, která je přiměřená jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji.

- Působit na děti v oblasti primární prevence užívání návykových látek.
- Do veškerých poučení o bezpečnosti o ochraně zdraví zakotvit informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech činnostech souvisejících s aktivitami zařízení.
- Poskytovat dětem, které mají s užíváním návykových látek problémy informace o pomáhajících institucích a možnostech řešení situace.
- Při řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek nebo jejich distribucí je třeba spolupracovat s dalšími zainteresovanými institucemi (Policie ČR, OSPOD, školská poradenská zařízení apod.).
- V případech, které stanoví zákon, plnit ohlašovací povinnost směrem k orgánům činným v trestním řízení a OSPOD.

Užívání návykových látek osobami mladšími 18 let je považováno za nebezpečné chování. Navádění k užívání návykových látek nebo podpora takového chování u osob mladších 18 let je zakázáno a takové jednání je přestupkem nebo trestným činem. Užívání návykových látek v prostorách zařízení, na všech akcích i při zájmových činnostech, není přípustné. Všichni zaměstnanci zařízení mají oznamovací povinnost k ředitelce zařízení v případě, kdy děti omamné látky užívají, distribuují nebo u sebe přechovávají.

Tabákové výrobky

Ve vnitřních i vnějších prostorách školského zařízení je zakázáno kouřit.

Konzumace tabákových výrobků v zařízení

- 1) V případě, kdy je dítě přistiženo při konzumaci tabákových výrobků v prostorách zařízení nebo v rámci akcí zařízením pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2) Tabákový výrobek je třeba odebrat a zajistit, aby nemohlo v konzumaci pokračovat.
- 3) Pedagogický pracovník o události sepiše stručný záznam do Deníku DD
- 4) V případě porušení zákazu kouření informuje pedagog ředitelku zařízení.
- 5) Z konzumace tabákových výrobků v zařízení je třeba vyvodit sankce stanovené Vnitřním řádem.

Alkohol

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat.

Konzumace alkoholu v zařízení

- 1) V případě, kdy je dítě přistiženo při konzumaci alkoholu v prostorách zařízení nebo v rámci akcí zařízením pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2) Alkohol je třeba odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- 3) O události ihned informuje ředitelku zařízení.
- 4) Podle závažnosti momentálního stavu dítěte, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- 5) V případě, kdy je dítě pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí zařízení nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
- 6) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, pedagogický pracovník o události sepiše stručný záznam do Deníku DD
- 7) Z konzumace alkoholu v zařízení je třeba vyvodit sankce stanovené Vnitřním řádem. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění k užívání alkoholických nápojů.

- 8) Dle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými látkami, v platném znění (dále jen z. 65/2017 dle §21, odst. 1 a 2) v případě podezření na intoxikaci může pedagogický pracovník požádat o provedení orientačního testu na přítomnost alkoholu. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem jak uvedeno v bodě 3,4,5,6.
- 9) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu dítěte pod vlivem alkoholu do zařízení.

Nález alkoholu v zařízení

- 1) V případě, kdy pracovníci zařízení naleznou alkohol v prostorách zařízení, postupují takto:
 - Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
 - O nález ihned uvědomí ředitelku zařízení.
 - Nalezenou tekutinu uloží u ředitelky zařízení nebo do trezoru pro případ usvědčujícího důkazu.
 - Zpracují stručný záznam o události.
- 2) V případě, kdy pracovníci zařízení zadrží alkohol u některého dítěte, postupují takto:
 - Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
 - O záznamu ihned uvědomí ředitelku zařízení.
 - O nález sepiší stručný záznam do Deníku DD. Zápisu a rozhovoru je přítomna ředitelka zařízení nebo jí pověřený pedagogický pracovník.

Omamné a psychotropní látky (OPL)

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření, propagace a navádění k užívání OPL, a to bez ohledu na věk a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo.

Konzumace OPL v zařízení

- 1) V případě, kdy je dítě přistiženo při konzumaci OPL v prostorách zařízení nebo v rámci akcí zařízením pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2) Návykovou látku je třeba odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- 3) O události ihned informuje ředitelku zařízení.
- 4) Podle závažnosti momentálního stavu dítěte, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- 5) V případě, kdy je dítě pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí zařízení nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
- 6) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, pedagogický pracovník o události sepiše stručný záznam do Deníku DD.
- 7) Z konzumace OPL je třeba vyvodit výchovná opatření stanovené Vnitřním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením Vnitřního řádu.
- 8) Navádění jiných k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.
- 9) Dle z. 65/2017, §21, odst. 1 a 2 v případě podezření na intoxikaci může pedagogický pracovník požádat o provedení orientačního testu na přítomnost OPL. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem, jako je uvedeno v bodě 3,4,5,6.
- 10) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu dítěte pod vlivem OPL do zařízení.

Nález OPL v zařízení

- 1) V případě, kdy pracovníci zařízení naleznou v prostorách zařízení látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:
 - Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
 - O nález ihned uvědomí ředitelku zařízení.
 - Za přítomnosti dalšího pracovníka zařízení vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nález. Obálku přelepí, opatří svým podpisem a uschovají ji do trezoru.
 - O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
- 2) V případě, kdy pracovníci zařízení zadrží u některého dítěte látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:
 - Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
 - O nález ihned uvědomí ředitelku zařízení.
 - O nález sepiší stručný záznam do Deníku DD, označí datum, místo, čas nález a jméno dítěte. Zápisu a rozhovoru je přítomna ředitelka zařízení nebo jí pověřený pedagogický pracovník.
 - O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
 - V případě, že je látka nalezena u dítěte, které se jí intoxikovalo, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.
- 3) V případě, kdy pracovníci zařízení mají podezření, že některé z dětí má nějakou OPL u sebe, postupují takto:
 - Vyrozumí ředitelku zařízení.
 - Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
 - Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup.
 - Dítě izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. V žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

Prevence a řešení šikany

Charakteristika šikany

Šikana je agresivní chování ze strany žáka/ů vůči žákovi nebo skupině žáků či učitelů, které se v čase opakuje (nikoli nutně) a je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně, sociálně a/nebo v případě šikany učitele také profesionálně. Šikana je dále charakteristická nepoměrem sil, bezmocností oběti, nepřijemností útoku pro oběť a samoučelností agrese.

Podoby šikany

- Přímá šikana může mít podobu fyzickou (např. bití, plivání, tahání za vlasy), verbální (např. vulgární nadávky, zraňující komentáře k rase, národnosti, etnicitě, náboženství nebo sexualitě, výhrůžky, násilné a manipulativní příkazy); nebo neverbální (např. urážlivá gesta a zvuky, zírání, používání zstrašujících nebo výhrůžných výrazů ve tváři, nebo v řeči těla, ničení/schovávání/kradení věcí nebo učebních pomůcek).
- Nepřímá šikana má za cíl způsobit emocionální a psychologické utrpení a poškodit sociální status oběti. Tato šikana je vykonávána způsobem, kdy útočník působí bolest tak, aby to vypadalo, že žádný takový záměr ve skutečnosti nemá. Hlavní agresor k útoku často využívá prostředníka, neútočí přímo. Nepřímá šikana je většinou nefyzická, nicméně v některých případech může být také třetí strana manipulována do situace, kdy má zapříčinit fyzické ublížení. Nefyzické formy nepřímé šikany pak mohou zahrnovat záměrnou ignoraci nebo

izolování žáka nebo učitele rozšiřování zákeřných pomluv a lží, neoprávněná nařčení ze sexuálního obtěžování nebo nespravedlivého hodnocení (u učitele), ničení pověsti a reputace, ponižování před ostatními žáky i pedagogy, nepříjemné sexuální provokace.

• Jednou z nejčastějších forem šikany je také elektronická šikana, tj. **kyberšikana**, která může mít podobu např. zakládání falešných profilů na jméno žáka či učitele s dehonestujícím obsahem, prezentace ponižujících videí na portálech, jako je youtube.com, spoluzaci.cz nebo facebook.com apod., prezentace zraňujících komentářů na webu, rozesílání vulgárních nebo výhrůžných koláží s tváří žáka nebo učitele či příslušníků jeho rodiny, výhrůžné SMS nebo e-maily apod. Oproti šikaně tváří v tvář má kyberšikana ze své podstaty mnohem větší dosah, čímž ještě více zhoršuje prožívání oběti. Pokud je oběť šikanována ve třídě, svědky pomluv, nadávek, posmívání a ztrapňování je max. několik desítek lidí. V prostředí internetu může být svědkem (ale i útočníkem) stejného chování i několik desítek tisíc lidí. Kyberšikana bývá u dětí školního věku často doplňkem klasické přímé a nepřímé šikany. Je tedy důležité při řešení prověřit případné souvislosti s klasickou šikanou. Tedy pokud probíhá klasická šikana (např. nadávky, ponižování), je nutné zjistit situaci oběti v kyberprostoru (mobil, profil, chat apod.) a naopak. Škola by se kyberšikanou měla zabývat vždy, když se o ní dozví. Základním úkolem musí být zmapování konkrétního případu, které škole pomůže rozhodnout se pro správný postup řešení.

Stadia šikanování

První stadium: Zrod ostrakismu

Jde o mírné, převážně psychické formy násilí, kdy se okrajový člen skupiny necítí dobře. Je neoblíben a není uznáván. Ostatní ho více či méně odmítají, nebaví se s ním, pomlouvají ho, spřádají proti němu intriky, dělají na jeho účet „drobné“ legrácky apod. Tato situace je již zárodečnou podobou šikanování a obsahuje riziko dalšího negativního vývoje.

Druhé stadium: Fyzická agrese a přitvrzování manipulace

V zátěžových situacích (což může být i školou vytvářené konkurenční prostředí), kdy ve skupině stoupá napětí, začnou ostrakizovaní žáci sloužit jako hromosvod. Spoluzáci si na nich odreagovávají nepříjemné pocity, například z očekávané těžké písemné práce, z konfliktu s učitelem nebo prostě jen z toho, že chození do školy je obtěžuje. Manipulace se přitvrzuje a objevuje se zprvu ponejvíce subtilní fyzická agrese. Stupňování agrese může být dáno také neřešením předchozí situace.

Třetí stadium (klíčový moment): Vytvoření jádra

Vytváří se skupina agresorů, úderné jádro. Tito šířitelé „viru“ začnou spolupracovat a systematicky, nikoliv již pouze náhodně, šikanovat nejvhodnější oběti. V počátku se stávají jejich oběťmi ti, kteří jsou už osvědčeným objektem ostrakizování. Třída ví, o koho jde. Jde o žáky, kteří jsou v hierarchii nejnižší, tedy ti „slabí“. Většinou platí mezi ostatními žáky názor - „raději on, než já“.

Čtvrté stadium: Většina přijímá normy

Normy agresorů jsou přijaty většinou a stanou se nepsaným zákonem. V této době získává neformální tlak ke konformitě novou dynamiku a málokdo se mu dokáže postavit. Platí „Buď jsi s námi, nebo proti nám.“ U členů „virem“ přemožené skupiny dochází k vytvoření jakési alternativní identity, která je zcela poplatná vůdcům. I mírní a ukáznění žáci se začnou chovat krutě – aktivně se účastní týrání spolužáka a prožívají při tom uspokojení.

Páté stadium: Totalita neboli dokonalá šikana

Násilí jako normu přijímají všichni členové třídy. Šikanování se stává skupinovým programem. Obrazně řečeno nastává éra „vykořisťování“. Žáci jsou rozděleni na dvě sorty lidí, které pro přehlednost můžeme označit jako „otrokáře“ a „otroky“. Jedni mají všechna práva, ti druzí nemají práva žádná. Ve čtvrtém a pátém stadiu hrozí reálné riziko prorůstání parastruktury šikany do oficiální školní struktury. Stává se to v případě, kdy iniciátor

šikanování je sociometrickou hvězdou. Je žákem s výborným prospěchem, má kultivované chování a ochotně pomáhá pedagogovi plnit jeho úkoly.

Zvláštnosti u psychických šikan

U psychických šikan zůstává princip stadií nezměněn. Nicméně jejich podoba je jiná. V popředí je nepřímá a přímá verbální agrese čili psychické násilí. Často se zraňuje „jen“ slovem a izolací. Rozdíl je pouze v tom, že se nestupňuje násilí fyzické, ale psychické. Krutost psychického násilí si však v ničem nezadá s nejbrutálnější fyzickou agresí.

Postupy pro vyšetření a řešení šikany

První pomoc při počáteční šikaně:

1. odhad závažnosti a formy šikany;
2. rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s oběťmi;
3. nalezení vhodných svědků;
4. individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků a konfrontace oběti s agresory);
5. ochrana oběti;
6. předběžné vyhodnocení a volba ze dvou typů rozhovoru:
 - a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření);
 - b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku);
7. realizace vhodné metody:
 - a) metoda usmíření;
 - b) metoda vnějšího nátlaku (výchovný pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči);
8. třídní hodina:
 - a) efekt metody usmíření;
 - b) oznámení potrestání agresorů;
9. rozhovor s rodiči oběti;
10. třídní schůzka;
11. práce s celou třídou.

Krizový scénář pro výbuch skupinového násilí při pokročilé šikaně:

A. První (alarmující) kroky pomoci

1. zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany;
2. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí

B. Příprava podmínek pro vyšetřování

3. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy;
4. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi;
5. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře);
6. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

C. Vyšetřování

7. rozhovor s obětí a informátory;
8. nalezení nejslabších článků, nespolupracujících svědků;
9. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky;
10. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi)

D. Náprava

11. metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.

Odpovědnost zařízení

V souladu s ustanovením § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, jsou školská zařízení povinna zajišťovat bezpečnost a ochranu dětí v průběhu všech aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování. Z tohoto důvodu musí pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předcházet, jeho projevy neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc

Škola (školské zařízení) má ohlašovací povinnost při výskytu šikany v následujících případech:

- Dojde-li k šikaně v průběhu vyučování, s ním souvisejících činností anebo poskytování školských služeb, má škola povinnost tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci jak žáka, který byl útočníkem, tak žáka, který byl obětí. Tato povinnost vyplývá ze školského zákona (§ 21 odst. 2 školského zákona).
- Škola ohlašuje orgánu sociálně-právní ochrany dětí takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě je v ohrožení buď proto, že ho ohrožuje někdo jiný, nebo proto, že se ohrožuje svým chováním samo (viz § 6, 7 a 10 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů); v případě šikany se jedná o všechny případy, které škola oznámila policejnímu orgánu nebo státnímu zástupci a dále případy, které výše uvedeným nebyly oznámeny i přesto, že se stalo něco závažného, protože nebyl zákonný důvod. Jedním z nástrojů, kterými může OSPOD řešit situaci ohroženého dítěte, je realizace případové konference, jejíž pravidla jsou vymezena v zákoně o sociálně právní ochraně dětí a návazných metodických dokumentech. Zástupce školy na ni může, ale nemusí být přizván; výběr přizvaných osob je plně v kompetenci sociálního pracovníka. Pokud je zástupce školy na konferenci účasten, pak je ze zákona vázán zachováváním mlčenlivosti (dle § 57 odst. 2 zákona o sociálně-právní ochraně dětí). Informace, které se na konferenci dozví, jím nesmí být nikam přeneseny, ani do prostoru školy. Z důvodu zákonného ošetření mlčenlivosti mohou být také někteří účastníci vyloučeni z některé části případové konference.
- Dojde-li v souvislosti se šikanou k jednání, které by mohlo naplňovat znaky přestupku nebo trestného činu, obrací se škola na Policii ČR. Trestní oznámení je možné podat také na státní zastupitelství. Tuto skutečnost oznámí ředitel školy nebo jiná pověřená osoba jakoukoliv formou (písemně, telefonicky, osobně) na Policii ČR, v ideálním případě přímo specialistovi na problematiku mládeže Služby kriminální policie a vyšetřování, jinak na nejbližším obvodním oddělení Policie ČR. V takovém případě vystupuje tato osoba jako oznamovatel a má právo na vyznění do jednoho měsíce od podání oznámení. Oznámení může podat také zákonný zástupce dítěte. Čl. 10 c.

Prevence šikanování

Základem prevence šikanování a násilí je podpora pozitivních vzájemných vztahů mezi dětmi a mezi dětmi a pedagogy. Školská zařízení při efektivní realizaci prevence šikanování usilují o vytváření bezpečného prostředí, a za tímto účelem

- podporují solidaritu a toleranci
- podporují vědomí sounáležitosti
- posilují a vytváří podmínky pro zapojení všech dětí do aktivit skupin a zařízení
- uplatňují spolupráci mezi dětmi a rozvíjí jejich vzájemný respekt
- rozvíjí jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince.

Pedagogičtí pracovníci vedou důsledně a systematicky děti k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektující identitu a individualitu dítěte. Pomáhají rozvíjet pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka.

Výchovná opatření

Dále pracovat s agresorem (jeho náhled na své chování, motivy). V případě potřeby mu zprostředkovat péči PPP, SVP nebo jiných odborníků.

Pro potrestání agresorů užít výchovná opatření dle Vnitřního řádu.

Dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu, zařízení oznámí tuto skutečnost Policii ČR.

Poruchy příjmu potravy

Mentální anorexie a bulimie představují ve svých projevech mezní polohy jídelního chování od život ohrožujícího omezování příjmu potravy až po přejídání spojené se zvracením nebo jinou nevhodnou kompenzací energetického příjmu. Pro obě poruchy je příznačný nadměrný strach z tloušťky, nespokojenost s tělem a nadměrná snaha o dosažení štíhlosti a její udržení. Další psychické a zdravotní problémy většinou souvisí s mírou podvýživy a s intenzitou užívaných „metod“ na zhubnutí.

Vzhledem k tomu, že jde o poruchy příznačné pro období dospívání, zasahují tyto problémy do formování osobnosti nemocného a ovlivňují jeho pracovní a sociální dovednosti. S rozvojem PPP přibývá závažnějších psychických i zdravotních problémů. Závažná patologie pak „zakrývá“ často srozumitelné počátky rozvoje problému. Dlouhodobý průběh onemocnění posiluje závislost nemocného na okolí, které na jeho problémy reaguje zvýšenou úzkostí a obavami. Nemocní si mohou zvyknout na roli nemohoucího jedince. Naučí se vyžadovat podporu a ohledy okolí, vyžadovat ústupky a ochranu před následky svého chování. **Vývoj poruchy může souviset také se skrytou patologií rodiny, proto součástí léčebné péče je i psychoterapeutická pomoc.**

Všeobecná prevence: výchova k přiměřenosti a umírněnosti v postojích, důraz na nebezpečí jednostranných nebo extrémních postojů ve výživě, životním stylu, ve sportu. Dobrá školní jídelna, naopak omezení automatů na sladkosti, slazené nápoje ve školách.

Specifická: nebezpečí a neúčinnost redukčních diet, obecné informace o PPP (zejména pro rodiče)

Vhodná je včasná intervence u rizikových jedinců (rychle zhubnul, zvrací s jakoukoli argumentací...), interaktivní programy, rozvoj všeobecných aktivit, zájmů. U běžné populace spíše se zaměřit na předcházení nevhodných redukčních diet a prostředků na zhubnutí (důraz ne na nebezpečnost, ale na neúčinnost). Předcházet šikaně pro vzhled, oblečení, tělesný výkon, to, co jí nebo pije. Rozšířit nabídku vhodných, konkrétních materiálů (svépomocné příručky jak zvládat anorexii, bulimii) pro nemocné a jejich rodinné příslušníky.

Neúčinná je mechanická prezentace informací o PPP a o protagonistech světa dospívajících, kteří trpí PPP (jen vede k nápodobě). Důležité je nezdůrazňovat některé informace, které by mohly vzbudit zájem o amfetaminy, prostředky na hubnutí, kouření... jen pro jejich vliv na redukci tělesné hmotnosti.

Legislativa

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č. j. MŠMT – 21149/2016)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č. j. MŠMT - 21291/2010-28)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při

vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané
(Č. j.: 25 884/2003-24)

- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance
(Č. j.: 14 423/99-22)
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými látkami, v platném znění
- Národní strategie primární prevence rizikového chování na období 2013-2018

Závěr

Tento minimální program vychází ze ŠVP DD, Vnitřního řádu DD a je součástí Ročního plánu výchovně-vzdělávací činnosti DD.

vypracovala:

Bc. Petra Sentenská – vychovatel -preventista

Mgr. Olga Vernerová
ředitelka dětského domova